

Sygn. akt I ACa 90/13

I ACz 139/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2013 roku

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SSA Jolanta Terlecka
Sędzia:	SA Ewa Lauber-Drzazga (spr.)
Sędzia:	SA Zbigniew Grzywaczewski
Protokolant	Sekretarz sądowy Magdalena Szymaniak

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2013 roku w Lublinie na rozprawie

sprawy z powództwa B. M.

przeciwko (...)Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością
w (...)i (...)Spółce Akcyjnej z siedzibą w Ł.

o zadośćuczynienie

na skutek apelacji pozwanego (...)Spółki z ograniczoną
odpowiedzialnością w P. od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia
26 listopada 2012 roku, sygnatura akt I C 617/09 oraz na skutek zażalenia pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą
w Ł. na rozstrzygnięcie o kosztach zawarte w punkcie IV tego wyroku

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanego (...)Spółki z ograniczoną
odpowiedzialnością w P. na rzecz powoda B. M.
kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego);

III. z zażalenia zmienia zaskarżony wyrok w punkcie IV w ten sposób, że zasądza
od powoda B. M. na rzecz pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. 3.617 (trzy tysiące sześćset
siedemnaście) złotych tytułem kosztów procesu;

IV. zasądza od powoda B. M. na rzecz pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. kwotę
262 (dwieście sześćdziesiąt dwa) złote tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

I ACa 90/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 26 listopada 2012r. Sąd Okręgowy w Lublinie zasądził od pozwanego (...)Spółki z o.o. w P. na rzecz powoda B. M. kwotę 100.000zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę jakiej powód doznał na skutek zakażenia pałeczką Legionelli.

Wyrok Sądu Okręgowego został oparty na następujących ustaleniach:

W dniu 28 lipca 2008r. powód został przyjęty do szpitala w R., 1 sierpnia 2008r. przeniesiono go do szpitala w P., a 11 sierpnia 2008r.do (...) w L.. Przeprowadzone wówczas badania dały podstawę do rozpoznania u powoda ciężkiej postaci Legionellozy (atypowe zapalenie płuc).

W okresie od 15 do 22 grudnia 2008r. i 9 do 15 stycznia 2009r. powód ponownie przebywał w (...) z powodu pojawienia się narastającej duszności spowodowanej pointubacyjnym zwężeniem okolicy podgłośniowej krtani. W dniu 21 stycznia 2009r. został poddany zabiegowi operacyjnemu.

Od 25 listopada do 4 grudnia 2009r. w związku z pojawieniem się duszności ponownie przebywał w (...)

Aktualnie powód jest osobą całkowicie niezdolną do pracy i niezdolną do samodzielnej egzystencji.

Sąd Okręgowy ustalił również, iż w związku ze zgłoszeniem w dniu 10 września 2008r. zachorowania na legionellozę Powiatowy Inspektor Sanitarny wszczął dochodzenie mające na celu ustalenie źródła zakażenia i w próbce wody pobranej z łazienki powoda stwierdzono wysokie skażenie pałeczkami Legionelli.

Powołani przez Sąd Okręgowy biegli z zakresu epidemiologii i chorób płuc stwierdzili, iż nie mogą wypowiedzieć się jednoznacznie czy stwierdzone u powoda zapalenie płuc miało bezpośredni związek z pałeczkami Legionelli znajdującymi się w ciepłej wodzie doprowadzonej do mieszkania powoda, nie wykluczyli jednak, iż była to przyczyna zapalenia płuc.

W tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy przyjął, iż pozwany (...), jako podmiot dostarczający ciepłą wodę do mieszkania powoda, zobowiązany jest w oparciu o ustawę o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i odprowadzanie ścieków, do zapewnienia należytej jakości dostarczanej wody, a także do prowadzenia regularnej wewnętrznej kontroli jakości wody. Wobec tego, iż w dostarczanej przez powoda ciepłej wodzie stwierdzono wysokie skażenie pałeczkami Legionelli, odpowiada on za poniesioną przez powoda szkodę na podstawie art. 435 § 1 kc.

Pozwany ubezpieczyciela ma zawartą umowę OC ze Spółdzielnią Mieszkaniową, w zasobach której znajduje się mieszkanie powoda. Sąd Okręgowy oddalił powództwo w stosunku do tego pozwanego uznając, iż materiał dowodowy zebrany w sprawie nie daje podstaw do przypisania Spółdzielni Mieszkaniowej odpowiedzialności za szkodę poniesioną przez powoda.

Od tego wyroku pozwany (...) złożył apelację zarzucając:

- błąd w ustaleniach faktycznych przez nieuzasadnione ustalenie, że powód przed datą zdarzenia jedynie okazjonalnie spożywał alkohol, podczas gdy był on alkoholikiem, pił nałogowo i przez taki tryb życia doprowadził do znacznego wyniszczenia odporności swojego organizmu oraz jego narządów wewnętrznych;

- bezpodstawne przyjęcie, że atypowe zapalenie płuc wraz z powikłaniami miało bezpośredni związek ze stwierdzonymi w instalacji wodociągowej pałeczkami Legionelli;

- pominięcie okoliczności, iż w czasie zakażenia powoda nie nastąpiła żadna awaria, woda była dostarczana o stałej temperaturze 55-60°C, a obniżenie temperatury wody w mieszkaniu powoda mogło powstać na skutek zaistnienia zastoin w instalacji wewnętrznej budynku za co pozwany nie odpowiada;
- niezgodną z zasadami doświadczenia życiowego ocenę materiału dowodowego, iż pomimo. Ze pozwany miał dostarczać wodę o niezgodnych z przepisami parametrach jedynie powód doznał zakażenia pomimo, że z tej samej wody korzystali pozostali domownicy;
- naruszenie art. 435 kc przez zastosowanie go w sprawie zamiast art. 415kc;
- naruszenie 435 kc w zw. z art. 233 § 1 kpc w zw. z art., 6 kc przez ustalenie, że szkoda powoda pozostaje w normalnym związku przyczynowym z ruchem przedsiębiorstwa pozwanego w szczególności brak ustaleń czy przyczyną zatrucia powoda nie był zły stan kilkudziesięcioletniej wewnętrznej instalacji wodociągowej;
- naruszenie art. 5 ust. 2 ustawy z 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków przez przyjęcie, że to pozwany jest odpowiedzialny za zapewnienie odpowiedniej sprawności całej sieci wodociągowej, w tym wewnętrznej;
- naruszenie art. 435 § 1 kc przez niewystarczające rozważenie, czy nie wystąpiła przyczyna egzoneracyjna w postaci wyłącznej winy osoby trzeciej;
- pominięcie, że powód swoim uprzednim trybem życia przyczynił się do rozmiaru i zakresu szkody co powinno skutkować miarkowaniem zgodnie z art. 362 kc zadośćuczynienia co najmniej o 80%;
- naruszenie art. 98 § 1i 2 kpc przez bezpodstawne obciążenie pozwanego całością kosztów procesu.

Wskazując na powyższe pozwany wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie w stosunku do niego powództwa, ewentualnie uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Pozwany ubezpieczyciel złożył zażalenie na zawarte w zaskarżonym wyroku orzeczenie znoszące wzajemnie koszty procesu pomiędzy nim, a powodem i wnosił o jego zmianę i zasądzenie od powoda kosztów procesu w kwocie 3.617zł, a także kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna, a Sąd Okręgowy nie naruszył wskazanych w niej przepisów.

Odnosząc się do podstawy odpowiedzialności pozwanego (...) należy stwierdzić. Iż Sąd Okręgowy prawidłowo zastosował art. 435 § 1 kc.

Zgodnie z tym przepisem prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody (pary, gazu, elektryczności, paliw płynnych itp.) ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

Stanowisko pozwanego, iż jest on przedsiębiorstwem typowo usługowym, które tylko pobiera wodę z ujęcia i dostarcza ją mieszkańcom, a nie przetwarza jej i nie wykorzystuje sił przyrody do wprawiania przedsiębiorstwa w ruch nie znajduje uzasadnienia. Zgodnie bowiem z odpisem z rejestru przedmiot działalności pozwanego stanowi m.in. wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych, pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody, a zatem dla prawidłowego funkcjonowania musi opierać swoją działalność na wykorzystaniu odpowiednio przetworzonych sił przyrody.

Jest faktem, iż powód przebył atypowe zapalenie płuc wywołane pałeczką Legionella oraz, że w jego mieszkaniu stwierdzono wysokie skażenie ciepłej wody dostarczanej przez pozwanego tą właśnie pałeczką.

Stosownie do postanowień ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz U 2006.123,858 j.t.), pozwany (...) miał obowiązek m.in. zapewnienia należytej jakości dostarczanej wody i prowadzenia regularnej wewnętrznej kontroli jakości wody (art. 5 ust. 1 i 1a).

Zarzut, iż Sąd Okręgowy niewystarczająco rozważył, czy nie wystąpiła przyczyna egzoneracyjna w postaci wyłącznej winy Spółdzielni Mieszkaniowej, która ponosi odpowiedzialność za instalację wewnętrzną jest całkowicie chybiony.

Pozwany opierał swoje stanowisko w tym zakresie wyłącznie na własnych twierdzeniach podnosząc, że obniżenie temperatury wody mogło powstać na skutek zaistnienia zastoin w instalacji wewnętrznej budynku. Nie przedstawił jednak na tę okoliczność żadnego dowodu, który podlegałby rozważeniu przez Sąd Okręgowy.

W ocenie Sądu Apelacyjnego w okolicznościach niniejszej sprawy uprawnione jest przyjęcie, że szkoda jaką poniósł powód pozostaje w związku z ruchem przedsiębiorstwa pozwanego. Biegli powołani w niniejszej sprawie nie byli wprawdzie w stanie wypowiedzieć się jednoznacznie czy zapalenie płuc stwierdzone u powoda miało bezpośredni związek z pałeczkami Legionell, które znajdowały się w ciepłej wodzie doprowadzonej do mieszkania powoda należy jednak zauważyć, iż wykazanie konkretnego źródła zakażenia jest często bardzo utrudnione, a wręcz niemożliwe. Jest faktem, iż pozwany zachorował na skutek zakażenia pałeczką Legionella i takie pałeczki stwierdzono w wodzie w jego mieszkaniu. Fakt, że pozostali domownicy nie ulegli zakażeniu niczego nie zmienia skoro dostarczana przez powoda woda była skażona. Biegli nie wykluczyli związku przyczynowego, pomiędzy zachorowaniem powoda, a obecnością pałeczek w wodzie w jego mieszkaniu, zaś pozwany (...) nawet nie wskazywał na inne prawdopodobne przyczyny infekcji.

Odnosząc się do wysokości zasądzonego zadośćuczynienia należy stwierdzić, iż biorąc pod uwagę cierpienia fizyczne i psychiczne powoda, trwały i nieodwracalny charakter schorzeń, jak też fakt, iż powód stał się osobą niezdolną do samodzielnej egzystencji, kwoty 100.000zł nie można uznać za rażąco wygórowaną. Jest ona odpowiednia do doznanej przez powoda krzywdy, zresztą pozwany ustalonej przez Sąd wysokości zadośćuczynienia nie kwestionuje.

W ocenie Sądu Apelacyjnego brak jest natomiast podstaw do jej miarkowania z uwagi na przyczynienie się poszkodowanego (art. 362 kc). Wprawdzie z materiału dowodowego istotnie wynika, iż powód nadużywał alkoholu, ale w sprawie brak jest jakiegokolwiek dowodu na to, aby ta okoliczność miała wpływ na rozmiar poniesionej przez powoda szkody. Ciężar dowodu w tym zakresie spoczywał na pozwanym (...) stosownie do art. 6 kc, który jednak takiego dowodu nie przeprowadził.

Sąd Apelacyjny uwzględnił zażalenie pozwanego ubezpieczyciela na rozstrzygnięcie o kosztach procesu zawarte w zaskarżonym wyroku.

Sąd Okręgowy stosując art. 102 kpc w ogóle nie uzasadnił swojego stanowiska w tym przedmiocie i nie wskazał jakie szczególne okoliczności uzasadniały zastosowanie tego przepisu. W ocenie Sądu Apelacyjnego w sytuacji gdy powód wygrał proces w stosunku do drugiego pozwanego brak było podstaw do nieobciążania go kosztami poniesionymi przez wygrywającego proces ubezpieczyciela.

Z tych względów i na podstawie art. 385 kpc, art. 386 § 1 i 108 § 1 kpc Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.